

Petr Macháček

Nesyt v roce 2023

Kopřivky obecné a kachny divoké na rybníku Nesyt (všechny fotografie Petr Macháček)

V průběhu celého roku 2023 trpěl rybník Nesyt nedostatkem vody, mnoha druhům vodních ptáků to však vyhovovalo a zdržovali se zde v neobvyklých počtech.

Výjimečná situace stavu vody v Nesytu nebyla způsobena záměrně. Po výlovu v předcházejícím roce zůstal rybník zcela prázdný kvůli poškozenému stavidlu, které se teprve počátkem května podařilo opravit, a průtok vody se tak zastavil. Vzhledem k tomu, že z větší části je stav vody v rybníku podmiňován vydatností dešťových srážek a v letních

Neobvyklé množství husic liščích, které doprovázejí čerstvě vylíhlá mláďata.

měsících navíc intenzitou výparu, byla dle průběhu počasí na daném území až do léta přibližně polovina plochy rybníka zaplavena mělkou vodou. Hladina začala pomalu stoupat až v závěru léta a na podzim.

Ve vysokých počtech zde protahovali vodouši bahenní i vodouši tmaví, jespáci bojovní či bekasiny otavní.

Obnažené dno využívají pro sběr potravy i hnízdění zejména bahňáci. Naše původní druhy však téměř vymizely, proto zde pravděpodobně nevyhníždil žádný pár čejky chokolaté ani vodouše rudonohého; také kulíků říčních hnízdil minimální počet. Naopak zde v posledních letech běžně hnízdí dva nápadné druhy bahňáků, a to tenkozobec opačný a pisila čáponohá.

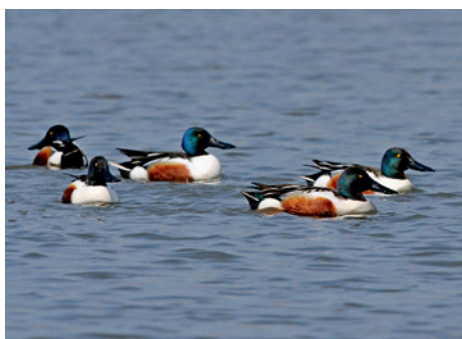
Počátkem května sedělo na hnízdě pět tenkozobců v severní části rybníčního dna, hnízda ovšem během několika dnů zanikla. Počátkem června zahnízdilo nejméně třináct párů v jihovýchodní části, avšak mláďata se vylíhla pouze na dvou hnízdech. V červenci a srpnu pobývala na Nesytu asi stovka dospělých ptáků, v září a říjnu zde pobývalo kolem stovky jespáků a až do konce října několik desítek. Počátkem června byla v jihovýchodní části rybníka čtyři hnízda pisil, mláďata se vylíhla zřejmě jen na jednom z nich. Během července a srpna se na Nesytu zdržovalo až sto pisil.

Početně zde protahovaly další druhy bahňáků – čejek stovky, nejvíce koncem července a počátkem srpna, kdy zde bylo přes 800 jedinců. V červenci se na Nesytu vyskytovalo 350 vodoušů bahenních, až do září pak desítky vodoušů šedých a tmavých, jespáků bojovních a bekasin otavních (max. 153 ex. 31. srpna 2023). V září a říjnu zde pobývalo kolem stovky jespáků obecných. Další druhy bahňáků se objevovaly v průběhu roku jednotlivě či v menších počtech. Z těch méně běžných například vodouš štíhlý, lyskonoh úzkozobý, koliha malá, koliha velká, břehouš černoocasý, kameňáček pestrý (až 5 ex. 31. srpna 2023).

Z dalších ptáků byly na Nesytu početné kachny. V létě a na podzim pobývalo na rybníku až čtyři tisíce kachen divokých a v nezvyklém počtu dvou a půl tisíce tu byly čírky obecné. Rovněž až 700 lžičáků pestrých je neobvyklý počet; kopřivěk obecných zde bylo ke třem stovkám a poláků velkých přes 800. Na Nesytu pelichalo přes 200 zrzoohlavek rudozobých (max. 238 ex. 7. července 2023), počet hus velkých se přiblížil k pěti tisícům.

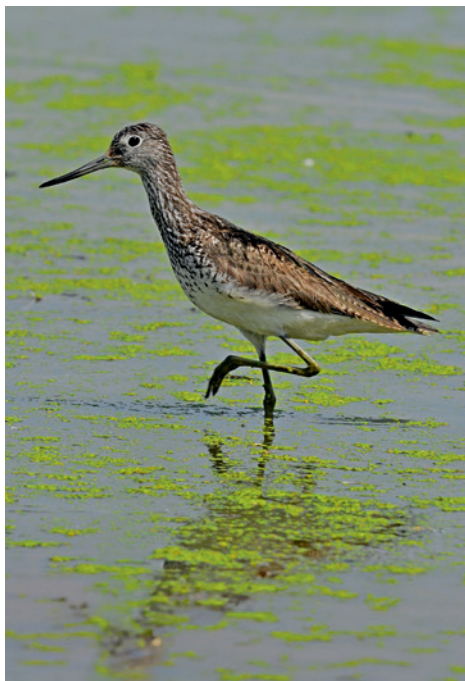
Od léta pobývalo na poloprázdném Nesytu až pět tisíc hus velkých.

Pisla čáponohá i tenkozobec opačný na spuštěných rybnících již pravidelně hnízdí. Lžičáci pestří na jaře i na podzim početně protahují, ojediněle i zahnízdí.

Kopřivky přistávající na Nesytu; nízká hladina rybníka je patrná dle kolpíků stojících v pozadí.

Jespáci obecní i vodouši šedí zde pravidelně, avšak ne ve velkých kvantech protahují. Kulík říční (vlevo dole) na obnažených dnech rybníků běžně v malém počtu hnízdí.

Dříve běžná čejka chocholatá nyní hnízdí téměř výjimečně, na tahu je však doposud početná.

Celou sezonu byly početné husice liščí (max. 184 ex. 14. července 2023), mláďata vodilo asi deset párů. Zcela neobvyklá byla rodinka čírky modré.

Ryb se vyskytovalo v rybníku zřejmě málo, neboť zde nebyli téměř žádní kormoráni velcí ani potápky roháči. Zato volavek popelavých i bílých se zde občas vyskytlo až několik desítek, pravidelně několik volavek stříbřitých a kolpíků bílých (max. 17 ex. 24. srpna 2023). Trvale se na Nesytu zdržoval vysoký počet racků chechtavých, zejména v červenci a srpnu, a to v řádu několika tisíců (nejvíce 28. července 2023 – 5 600 jedinců). V srpnu a září zde byly početné také labutě velké (nejvíce 7. září 2023 – 175 jedinců).

Nesyt s minimálním množstvím vody nebyl vhodný pro ryby, mnoha druhům vodních ptáků však vyhovoval. Především bahňákům, rackům, plovavým kachnám a husám. Naopak nevyhovoval rybožravým ptákům a ptákům obývajícím rákosiny, které zůstaly zcela na suchu.

V tabulce je uveden počet jedinců a druhů sledovaných od dubna do října vždy v polovině měsíce. Pro srovnání jsou zde tytéž údaje z plného Nesytu v roce 2021. V září 2021 počalo vypouštění rybníka a objevili se bahňáci, kteří navýšili počet druhů, přesto tento údaj nepřevýšil počet druhů zaznamenaných v roce 2023.

Sledování v měsíci	2023		2021	
	Počet jedinců	Počet druhů	Počet jedinců	Počet druhů
IV.	499	20	1241	22
V.	2205	24	2683	22
VI.	9698	28	2436	20
VIII.	8833	36	4642	28
IX.	8729	33	2944	31
X.	5165	21	6173	19

V nezvykle vysokém počtu se na Nesytu vyskytovaly čírky obecné. Sdílely společný prostor s kopřivkami a labutěmi.

Petr Macháček

The Nesyt lake in 2023

During the entire year 2023 there was extremely little water in the Nesyt lake. This condition was particularly convenient for waders, but also for ducks, geese, and gulls. These birds were present in unusually high numbers at Nesyt. The numbers of species and individuals observed in respective months are presented in the table below and are compared against data from 2021 when Nesyt was completely filled.